

๖. พิธีวางศิลาฤกษ์

คำจำกัดความ พิธีวางศิลาฤกษ์ คือพิธีวางแผ่นศิลาจารึกดวงฤกษ์ที่คำนวณว่าเป็นฤกษ์ดีที่สุดในระยะนั้น
ประวัติย่อ เป็นความเชื่อถือที่ปฏิบัติกันมาจนเป็นประเพณี

สิ่งที่ใช้ในพิธี

ก. เครื่องใช้ในพิธีสงฆ์

- (๑) โต๊ะหมู่บูชา พร้อมทั้งพระพุทธรูป เครื่องตั้งและเครื่องสักการบูชา (ดอกไม้ ธูปเทียน)
- (๒) กรอบนํ้ามนต์พร้อมด้วยห้อยคาปรมนํ้ามนต์ ๑ กำ
- (๓) ค้ายสายสิญจน์
- (๔) อาสนะสงฆ์และเครื่องรับรองพระสงฆ์ (น้ำ)
- (๕) ไไทยธรรมสำหรับถวายพระสงฆ์ในพิธี

ข. เครื่องวางศิลาฤกษ์

(๑) แผ่นศิลาฤกษ์ (ทำเตรียมไว้ตามที่โหรกำหนดให้)
(๒) ไม้เข็มมงคล ๕ ต้น (ชัยพฤกษ์, ราชพฤกษ์, สักทอง, ใฝ่สิสุก, พยุง, ทองกลาง, กันกรา, ทรงบันดาล หรือ ทรงบาดาล, ขนุน) ซึ่งพระอาจารย์ลงอักขระไว้แล้ว

- (๓) ทรายเสก (ทรายที่เสกด้วยพระปริตรหรือพระพุทธรูป)
- (๔) เครื่องเจิม
- (๕) ทองคำเปลวประมาณ ๑๕ แผ่น พร้อมทั้งสื่อปิดทอง
- (๖) อิฐทอง-นาก-เงิน อย่างละ ๑ แผ่น (อิฐทาบรองสี่สีทอง, สีเงิน, และเทา) ถ้าใช้ ๕ แผ่น
- (๗) ตลับนพรัตน์, ลูกกันพิษกันภัย, เศษทอง, นาก, เงิน สำหรับลงกันหลุม
- (๘) ข้าวตอก ดอกไม้ เมล็ดถั่ว, งาดำ
- (๙) ค้อน, กรวย, ปูนซิเมนต์ผสมเสร็จแล้ว

ค. เครื่องบูชาฤกษ์ (เทวดาประจำฤกษ์)

- (๑) บายศรีปากชาม
- (๒) เครื่องมัจฉมังสะ ๖ (คือ กุ้ง, ปู, ปลา, หัวหมู, เป็ด, ไก่)
- (๓) ขนมมนเนยมี
 - ขนมคัมแดง, คัมขาว
 - ขนมหูช้าง
 - ขนมเล็บมือนาง
 - มะพร้าวอ่อน
 - กล้วยน้ำไท (ถ้าไม่ได้จะ ใช้กล้วยน้ำว่าแทนได้)
 - ผลไม้ต่าง ๆ
 - นม, เนย
 - ขนมทองหยิบ, ทองหยอด, ฟอยทอง ฯลฯ
- (๔) เครื่องต้อนรับเทวดา
 - น้ำ ๑ ที่

- หมายกพลู ๑ พาน

วิธีปฏิบัติ

ก. ชั้นเตรียมการ

(๑) เตรียมเครื่องพิธีสงฆ์, เครื่องวางศิลาฤกษ์ และเครื่องบูชาฤกษ์ให้พร้อม

(๒) เตรียมหลุมและราชวัติฉัตรธง ดังนี้

- ขุดหลุมตามทิศทางที่โหรกำหนดให้

- ขุดหลุมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร ลึก ๓๕-๘๐ ซม.

- ก่ออิฐถือปูนเป็นแท่นสี่เหลี่ยมขนาดกว้างประมาณ ๖๐ ซม. สูงประมาณ

๓๕-๘๐ ซม. สำหรับวางอิฐ ทอง-นาก-เงิน และแผ่นศิลาฤกษ์ไว้กลางหลุม

- จัดทำราชวัติฉัตรธงล้อมบริเวณหลุมคือ ฉัตรใหญ่ ๔, ฉัตรเล็ก ๘, ธง ๘, ต้นกล้วย ๘ ต้น, ต้น

อ้อย ๘ ต้น

- วางสายสิญจน์รอบบริเวณ โดยใช้สายสิญจน์จากพระพุทธรูปโยงเชื่อมไปยังเครื่องวางศิลา

ฤกษ์ แล้วโยงเข้าสู่ประรำพิธี

ข. ชั้นปฏิบัติกร

(๑) ก่อนฤกษ์ประมาณ ๓๐-๔๕ นาที

- ประธานฯ จุดเทียนธูปบูชาพระรัตนตรัย

- พิธีกร อาราธนาศีล, ประธานฯ และผู้เข้าร่วมพิธี รับศีล

- พิธีกร อาราธนาพระปริตร ประธานฯ และผู้เข้าร่วมพิธี ตั้งใจฟังพระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์

(จวนได้เวลาฤกษ์ พระสงฆ์พักการสวด)

(๒) ก่อนปฐมฤกษ์ประมาณ ๕-๑๐ นาที ประธานฯ กราบพระฯ แล้วออกไปจุดเครื่องบูชาฤกษ์ คือ จุดเทียนใหญ่ ๑ คู่ และรูปเล็ก ๑ กำ เครื่องปักบูชาที่เครื่องบูชาฤกษ์

(๓) พิธีกร บูชาฤกษ์

(๔) ประธานฯ ตั้งจิตอธิษฐานนำใบเงิน ใบทอง ใบนาก ๕ ใบ และเหรียญเงิน, ทองโปรยลงกันหลุม (สมมติว่าเป็นการซื้อที่)

(๕) ประธานฯ ปิดทองและเจิมแผ่นศิลาฤกษ์ (รอรยะจนได้ปฐมฤกษ์)

(๖) ได้ปฐมฤกษ์ ประธานฯ ยืนหันหน้าไปทางทิศเป็นศรีของวัน

- ประธานฯ ดอกเข็มมงคล ๕ ต้น ตามลำดับเป็นประทักษิณ (ดูการดอกไม้มงคล)

- พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ดนตรีบรรเลงเพลงมหาฤกษ์

(๗) ประธานฯ วางแผ่นอิฐทอง-นาก-เงินตามลำดับแล้วถือปูนที่ผสมน้ำมันต์และทรายเสกไว้ด้วยเกรียง

(๘) ประธานฯ วางคัลบันพรัตน์ลงในช่องอิฐที่ก่อไว้แล้ววางศิลาฤกษ์ทับ

(๙) ประธานฯ โปรยข้าวตอกดอกไม้ เหรียญเงิน เหรียญทองลงในหลุม แล้วเชิญแขกผู้มีเกียรติอื่น ๆ

โปรยตาม

(๑๐) พระสงฆ์รูปหนึ่งออกมาประพรมน้ำพระพุทธมนต์และอีกรูปหนึ่งโปรยทรายเสก

(๑๑) พระสงฆ์รับถวายไทยธรรม แล้วอนุโมทนา ประธานฯ กรวดน้ำและรับพร เป็นเสร็จพิธี

(๑๒) จัดพาหนะส่งพระสงฆ์

หมายเหตุ

- คำบูชาฤกษ์ พิธีกร ฟังเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเวลา บทที่ขาดไม่ได้คือ

๑. บทนมัสการพระพุทธเจ้า (นโม ๓ จบ)

๒. บทชุมนุมเทวดา (สกุเลฯลฯ)

๓. คาถาบูชาพระเกตุ (เกตุเทวฯลฯ)

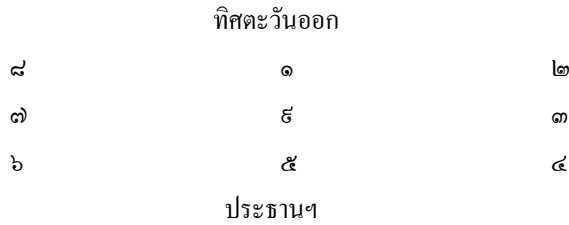
๔. คาถาบูชาฤกษ์

๕. คาถาให้พรเจ้าภาพ

- เมื่อเสร็จพิธีบวงสรวงแล้ว จะลาเครื่องสังเวศ ฟังกล่าวคำลาว่า “เสสัง มังคะลัง ยาจามิ ข้าพเจ้าขอมงคล
ที่เหลือ” แล้วจึงยกเครื่องสังเวศนั้นไป

การดอกไม้มงคล

- ประธานฯ ยืนหรือนั่ง หันหน้าไปทางทิศตะวันออก เริ่มดอกตามผังดังนี้

๑. ไม้ชัยพฤกษ์

๖. ไม้ทองหลาง

๒. ไม้ราชพฤกษ์

๗. ไม้ก้านกระ

๓. ไม้สักทอง

๘. ไม้ทรงบันดาล

๔. ไม้ไผ่สีสุก

๕. ไม้ขนุน

๕. ไม้พยอม (บางแห่งดอกไม้พยอมตรงกลาง)

ผนวก ก

คำบูชาฤกษ์ บูชาเทวดา

๑. บทนมัสการพระพุทธเจ้า (นโม ๓ จบ)

๒. บทชุมนุมเทวดา

สกลเก กามะ จ รูเป คิริสิขรตญู จนุตติกุเข วิมานเ

ทีเป รฐฐู จ คามะ ตรวนคหเน เคหุตตุมหิ เขตเต

ภุมมา จายนตุ เทวา ชลลลวิสเม ชกษคณฐพพนาคา

ติฐฐนุตา สนุติเก ยัมนิวรวจัน สาทโว เม สุนนตุ

ธมมสุสวนกาโล อยมกทนต์ตา

ธมมสุสวนกาโล อยมกทนต์ตา

ธมมสุสวนกาโล อยมกทนต์ตา

๓. คาถาบูชาเทวดาอัญญทัต

○ วนุทิตวา อาจริยปาทิ เมสุสการिय สมพินทุยาศัย สพ พโทสั สินสุสตุติ สิริเทพุเพยยาวิโย ทยามิ มหเสรั
ปทวสั วิสุทฐเทวส สมโพทิตุข สุงเคมนนตุ มารสิทุธิฯ

○ โอมพระภูมิ พระธรณี กรุงพาลี ตั้งเปยยปริวารา เอหิ สัตถายะ อักจุนนตุ ปรีกฤษณนตุ สวาหาฯ

○ นนมามิ สิริสา นาโค ปฐุวิชัยั ปรีหารโก สคคสมปตุติ สพุพทาฯ

○ ปูริมทิสั ตระภูโฐ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ อากเนยยสุมี กนุรพโพ จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ ทกขิมสุมี วิรุพุหโก จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ หรตสิสุมี เทวา จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ ปจจิมสุมี วิรูปุกโข จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ พายพพสุมี วิรูปุกโข จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ อุตตุรสุมี กุเวโร จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ อีสานสุมี ยุกษา จ มหาราชา ทิสากาเค

เตปิ ตุมเห อนุรฤษณนตุ อาโรคเยน สุงเชน จ

○ สูปพฤษณนสมปนันนั ปรีกฤษณนตุฯ

○ โอม นโม พุทฐรตนั สรณั คจจามิ

○ โอม นโม ฐมมรตนั สรณั คจจามิ

○ โอม นโม สุงมรตนั สรณั คจจามิ

○ อูปริมสุมี ทิสากาเค จตุตาโร เทวา มหาเทวา จนนโท จ สุริโย จ อินุโท จ พุรหุมาโน จ เสยยถิทั หิโต จ
สุรกุโข จ เทวเสฏฐโฐ จ เทวปญญโฏ จ เอเต จตุตาโร เทวา มหาเทวา พุทฐปสนุนา ฐมมปสนุนา สุงมปสนุนา
พุทฐการวา สมากนตุวา อากจุนนตุ ปรีกฤษณนตุ หิโต จ สุรกุโข จ เทวเสฏฐโร จ เทวปญญโก จ จรั วา สุตั วา
ติภฐั วา นิสินันนั วา สยานัน วา รตติ วา ทิวา วา สพุพทา รฤษณนตุ มหาเทวาฯ

๔. คาถาบูชาพระเกตุ

○ เกตุ เทว นโม ตยตุตุ นาคพาหนยายิโน
โย โส เกตุมหาเทโว โสวณณาภรณภูติโต
สหโส ปรีวารเณ อีธาคจตุ มณุทาเอ
ทสุสนิเย มนุญมูหิ เทวารเห สุตฐชิต
ทีปฐูเป จ ปุฝานิ เทวาภิमानเน อิเม
มานุสั ขชชโกชชณจ เทวสั เวสนัน อิมิ

สาธุ โน เกตุเทโว โส	ปฏิบัติคุณหาคุณ สาธุก็
ย้ ขณจ กุสล์ กมมัม กมมัม	สยจติ โน ขณจลล
ตศุมิมปี ปุณฺญพิชหมหิ	ปคฺติโก อนุโมทตุ
อิจฺจวํ เกตุเทโว โส	ธมฺมามีเสหิ มานิโด
สมฺมา คํ อนุปาเลตุ	อาโรคฺเขน สฺสฺเขน จ
อิมาย เทวปฺรชาย	อมฺหํ ขมนฺตุ เทวตา
เทวาทิราชนตฺถาย	พลิสกฺการวาทสา
(เอ่นนามเจ้าของบ้าน)	เมตฺตํ กโรนฺตุ เทวตา
เกตุเทวานุภาเวน	สพฺพโสตุภี ภวณฺตุ เตฯ

๕. คาถาบูชาฤกษ์

○ นโม นมัสิตวา ข้าแต่พระศรีตรีพิธิ พิธิยฐสูทชนวงค์ธคุณ อคฺลยเทพ มหิทธิมเหสราธิบดี บรมปรเมศร์
 สรสรพพร สฤษฏีดำรงศักดิ์ แลเอกอัครวชิรหัตถ์วัชรินทร์ ปิ่นสุทศน์ทิพยเทวราช และอมรนิवासน์ สัปดาห์พิธิ
 ฤกษ์ในภูมิโลกนี้ กาลบัดนี้ ข้าพระพุทธเจ้าจะกระทำพิธีกรรมบูชาฤกษ์พิธิ ตามคติประเพณีบรรพวิสัยจารีต
 โบราณ ขอเดชาอนุภาพอภินิหาร สรรพอำนาจธรรมสุจริต มหิทธิเทพทุกองค์จงประสาทประสิทธิกิจพิธิโดย
 อิศรานุภาพขอพรท้าวสหสัณย์เทวราช

บรมราชอิสริโกศา ขอพรบรมอิศรมเหศวรสุสิศรีบรมหิสรธิปไตยไกรลาส ขอพรท้าวจตุเทวราชโลกปา
 ลาทิปวรวิสิษฐ์ ขอพรเทพเรื่องฤทธิ์สถิตทิพยสถานท้าวอมรจันทร์สรพอนันต์จักรวาลภูมิภพไภวดี สรรพเกาะ
 ละเมาะฝั่งอรัญรุกขลัดดาวริสีงขรชลดลา ดำเนินหนาวาสถานพิมานมาศอมรทิพย์เทวสำนัก ขอพรเทพ
 สุรารักษ์อันศักดิ์จรงเทวกรณาเชิญช่วยอภิบาลบำรุงรักษา (ชื่อเจ้าของบ้านหรือเจ้าภาพ) ไหเกษมสุข
 สำราญฤกษ์ทุกอิริยาบถทุกเมื่อเทอญฯ

○ ชยชโร หริเทวํ	ชยช พุรหมารตฺตรภูจฺจ
สุริยจฺนุทิมมา อาโป จ	เทวปฐฺวี จ เต โช คุโย จาคมา
วารุณา เทวา โสโม จ	ยสุสา สหมตฺตา กรุณา
กายิกา อารกฺขเทว ยสฺสฺสิโน	นมสฺสาม สฺวตฺติ โหตุฯ

๖. คาถาให้พรเจ้าภาพ, เจ้าการ

○ สพฺพทุกขํ วินสฺสติ สพฺพภยํ วินสฺสติ สพฺพโรคา วินสฺสนฺตุ พุทฺธเตเชน ธมฺมเตเชน สํฆเตเชน อินฺทเต
 เชน พุรหมเตเชน เทวเตเชนฯ

○ ทิวา ตปติ อาทิจฺโจ	รตฺติมาภาติ จฺนุทิมมา
สนฺนทุโรชฺชตฺติโย ตปติ	ฉายี ตปติ พุราหฺมโม
อด สพฺพมโหฺรตฺตํ	พุทฺโธ ตปติ เตชสา
เอเตน สจฺจวชฺเชน	วฺวตฺติ โหตุ สพฺพทาฯ

- สิทธิกิจจํ กิจอันใดควรชอบ ได้ประกอบก่อสร้าง อย่ารู้ร้าง ลู่ได้ตั้งประสงค์ เทอญนา
- สิทธิกมฺมิ การใดตั้งใจผดุง บำรุงจงอย่าช้าอย่าเล็กละยาโรยรา สิทธิได้พลันพลัน เทอญนา
- สิทธิการีย ตลาคโต สัพฺพัญญตฺรสรุจฺจบมารสยบหลักแล้ว ขออุปพันตรายแคล้ว คลาดพ้นพูนเกษม แล
 นา

○ สิทธิเตโช ชโย นิจํ เชนเรื่อปรากฎ ผู้ทรยศปองร้ายจงครรไล แดกพ่าย ผ่องพ้นภัยพาล เทอญนา

- ตีทุธิลาโก นิรันตร ลากสิ่งอันใดใด จงหลังไหลหล่อด้น ดั่งหนึ่งทอธารพันอย่ารู้สิ้นสูญ เลยนา
- สัพพติทุธิ ภวนตุ เต พรสรรพจประสิทธิ แต่ (เอ่ยนามเจ้าภาพ) อย่าซ้ำให้เสร็จสมคั่งข้า พร้องพราให้
ละนี้ เทอญนาฯ

เป็นอันเสร็จบูชาบวงสรวงเทวดา พระภูมิเจ้าที่เพียงเท่านี้

ผนวก ข

ทิศที่เป็นศรีของวัน

วันประกอบพิธี	ทิศที่เป็นศรี
อาทิตย์	ใต้
จันทร์	ตะวันตกเฉียงใต้
อังคาร	ตะวันตก
พุธ	ตะวันตกเฉียงเหนือ
พฤหัสบดี	อีสาน
ศุกร์	ตะวันออกเฉียงเหนือ
เสาร์	เหนือ
พุธ (กลางคืน)	ตะวันออก

ผนวก ค

การวางอิฐทอง-นาก-เงิน ๘ แผ่น

ทิศบูรพา

